

CARDAN Technobility

WCAG 2.1 inspectie niveau AA

www.dcc-ienw.nl

Opdrachtgever: Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Website: www.dcc-ienw.nl

Rapportversie: 1.0

Tilburg, 29 oktober 2020

INHOUDSOPGAVE

Inleiding.....	3
Onderzoeksgegevens.....	4
Algemene gegevens.....	4
Scope van het onderzoek.....	4
Steekproef.....	4
Inspectiemethode.....	4
Toegepaste norm.....	4
Gebruikte technieken.....	4
Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning.....	5
User agents.....	5
Afhankelijke technologie.....	5
Samenvatting.....	6
Uitzonderingen.....	7
PDF.....	7
Video.....	7
Kaarten en karteringsdiensten.....	7
Beoordeling.....	8
Waarneembaar.....	8
Bedienbaar.....	9
Begrijpelijk.....	10
Robuust.....	10
Onderzoeksscores.....	10
Onderzoeksresultaten.....	11
Principe 1: Waarneembaar.....	11
Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven.....	11
Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media.....	13
Richtlijn 1.3: Aanpasbaar.....	16
Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar.....	19
Principe 2: Bedienbaar.....	24
Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk.....	24
Richtlijn 2.2: Genoeg tijd.....	26
Richtlijn 2.3: Toevallen.....	27
Richtlijn 2.4: Navigeerbaar.....	28
Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten.....	30
Principe 3: Begrijpelijk.....	32
Richtlijn 3.1: Leesbaar.....	32
Richtlijn 3.2: Voorspelbaar.....	33
Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer.....	34
Principe 4: Robuust.....	35
Richtlijn 4.1: Compatibel.....	35
Bijlage 1: Pagina's in de steekproef van het onderzoek.....	37
Steekproef.....	37

INLEIDING

Op verzoek van Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat , aanbieder van de website www.dcc-ienw.nl, is een handmatig onderzoek uitgevoerd waarin vastgesteld is in hoeverre de website voldoet aan WCAG 2.1, niveau AA. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Waarmerk drempelvrij.nl, het Nederlandse kwaliteitsmerk voor toegankelijke websites.

WCAG staat voor Web Content Accessibility Guidelines. Dit zijn de internationale richtlijnen voor toegankelijkheid van webcontent. De WCAG 2.1 zijn opgedeeld in vier principes, namelijk: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Elk principe bestaat uit een aantal richtlijnen. Elke richtlijn is vervolgens opgedeeld in één of meerdere meetbare succescriteria. Omdat WCAG 2.1 techniek-onafhankelijk is opgesteld, kan hiermee de toegankelijkheid van alle content op het web worden gemeten.

Toepassing van WCAG 2.1 is sinds 23 december 2018 verplicht volgens de Europese richtlijnen voor digitale toegankelijkheid (EN 301 549). De Nederlandse richtlijnen voor digitale toegankelijkheid staan in het [Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid](#) en volgen net als het Waarmerk drempelvrij.nl deze Europese richtlijn (EN 301 549). Een website die voldoet aan WCAG 2.1 voldoet daarmee dus zowel aan de Nederlandse als de Europese richtlijnen voor digitale toegankelijkheid.

Dit rapport beschrijft per succescriterium in hoeverre de website al dan niet voldoet.

Heeft u naar aanleiding van dit rapport inhoudelijke vragen, dan kunt u contact met ons opnemen om deze te bespreken. Onze voorkeur gaat uit naar contact via e-mail: technobility@cardan.com. Vermeldt u hierbij alstublieft de naam van uw organisatie (Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat) en de datum van het rapport (29 oktober 2020).

ONDERZOEKSGEGEVENS

Algemene gegevens

Opdrachtgever	: Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Onderzochte website	: www.dcc-ienw.nl
Type onderzoek	: WCAG 2.1 inspectie niveau AA
Versie van rapport	: 1.0
Datum rapport	: 29 oktober 2020
Inspectie instelling	: Cardan Technobility
Inspecteur	: Dian van der Velden
Senior Consultant	: Gerard Copinga

Scope van het onderzoek

- Alle pagina's op www.dcc-ienw.nl (URI-basis)

Tussen haakjes staat de reden waarom een gedeelte wel of niet is meegenomen. Dit is conform de regels voor het bepalen van de scope in de evaluatiemethode WCAG-EM of valt onder een van de [uitzonderingen van digitoegankelijk](#).

Steekproef

Aantal pagina's: 15 (zie bijlage 1 voor de URI's in de volledige steekproef)

Inspectiemethode

Dit onderzoek (inspectie) is uitgevoerd conform de evaluatiemethode WCAG-EM. Deze methode is aanbevolen volgens digitoegankelijk. Een overzicht van de gebruikte methode is te vinden op de pagina: <https://www.w3.org/WAI/test-evaluate/conformance/wcag-em/>.

Toegepaste norm

WCAG 2.1 (www.w3.org/Translations/WCAG21-nl/).

Gebruikte technieken

Bij het uitvoeren van dit onderzoek is er vanuit gegaan dat alle technieken van het W3C ondersteund worden en dus gebruikt mogen worden. Zie:

www.w3.org/TR/WCAG20-TECHS en www.w3.org/WAI/WCAG21/Techniques

Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning

Gangbare webbrowsers en hulpapparatuur.

User agents

Bij dit onderzoek zijn de volgende user agents gebruikt:

- Mozilla Firefox, versie 82 (primair)
- Google Chrome, versie 85
- Internet Explorer 11
- Microsoft Edge 85
- Adobe Acrobat Pro DC

Afhankelijke technologie

- HTML
- CSS
- JavaScript
- DOM
- PDF
- WAI-ARIA

SAMENVATTING

Het onderzoek naar de toegankelijkheid van de website www.dcc-ienw.nl is afgerond op 29 oktober 2020. Dit onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Waarmark drempelvrij.nl. De gebruikte norm is WCAG 2.1 niveau AA.

Uit het onderzoek is gebleken dat de website helaas nog niet volledig voldoet aan alle succescriteria. Op dit moment voldoet de website aan 37 van de 50 succescriteria.

Tijdens het onderzoek viel op dat al goed rekening is gehouden met de toegankelijkheid. Zo is alles met het toetsenbord te bedienen en voldoet de website aan alle succescriteria van het principe Begrijpelijk. Complimenten daarvoor!

Er zijn echter ook nog een aantal toegankelijkheidsproblemen gevonden. Zo zijn niet alle afbeeldingen voorzien van een goed tekstalternatief en zijn niet alle koppen op een juiste manier opgemaakt. Ook zijn een paar problemen gevonden in de videospeler. Zie de rapportage voor een volledig overzicht van de gevonden problemen.

In dit rapport worden slechts voorbeelden gegeven van aangetroffen problemen; dit is echter geen compleet overzicht. Het onderzoek is indicatief voor de verschillende soorten problemen die gevonden zijn. Het kan dus zijn dat een soort probleem op meer plaatsen binnen de website voorkomt, maar dat maar enkele voorbeelden zijn genoemd.

Omdat het onderzoek uit een steekproef bestaat, kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Uiteraard proberen we de steekproef zodanig te maken dat dit geminimaliseerd wordt, maar het kan nooit uitgesloten worden. Het kan dan wel bij een volgend onderzoek worden opgemerkt.

Wanneer verbeteringen worden doorgevoerd, moet u er rekening mee houden dat hierdoor nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan.

Uitzonderingen

Bij dit onderzoek is uitgegaan van de Europese standaard voor toegankelijkheidseisen, de EN 301 549-norm, waarin wordt verwezen naar de internationale toegankelijkheidsrichtlijn WCAG 2.1. Sommige inhoud van websites hoeft op dit moment (nog) niet te voldoen aan de toegankelijkheidseisen. Denk bijvoorbeeld aan oude PDF's en video's. Hiervoor geldt vanuit de Europese richtlijn voor de toegankelijkheid van overheidswebsites en -apps een (tijdelijke) uitzondering. Het is natuurlijk wel aan te raden om de gevonden problemen op te lossen. Bezoekers met een beperking kunnen namelijk verminderd gebruik maken van deze inhoud. Blinden en slechtzienden kunnen bijvoorbeeld vaak slecht overweg met ontoegankelijke PDF's en niet-ondertitelde video's zijn nutteloos voor doven en slechthorenden.

Organisaties die zich beroepen op deze uitzonderingen, moeten in de toegankelijkheidsverklaring aangeven welke maatregelen ter verbetering zijn genomen, welke alternatieven worden geboden en wanneer wel aan de verplichting zal worden voldaan.

Ga voor de volledige uitleg naar

<https://www.digitoegankelijk.nl/wetgeving/specifieke-situaties>.

PDF

Alle kantoorbestanden die na 23 september 2018 op een digitaal kanaal worden geplaatst, moeten toegankelijk zijn.

Let op: documenten voor actieve administratieve processen moeten altijd toegankelijk zijn. Denk bijvoorbeeld aan een PDF-formulier voor het aanvragen van een paspoort of vergunning.

In dit onderzoek worden alleen PDF's onderzocht die toegankelijk moeten zijn.

Video

Alle video's die vanaf 23 september 2020 worden gepubliceerd, moeten volledig toegankelijk zijn.

Voor video's die tijdens dit onderzoek online staan, wordt ervan uitgegaan dat deze toegankelijk moeten zijn.

Kaarten en karteringsdiensten

Online kaarten en karteringsdiensten hoeven niet toegankelijk te zijn.

Let op: essentiële informatie voor navigatie moet wel een digitaal, toegankelijk alternatief hebben. Aangeraden wordt om deze kaarten en karteringsdiensten wel zoveel mogelijk toegankelijk te maken.

BEOORDELING

Hieronder staat een overzicht van alle WCAG 2.1 succescriteria van niveau A en AA verdeeld over de 4 principes: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Per succescriterium is een korte omschrijving gegeven, het niveau en of de pagina's uit de steekproef voldoen aan het succescriterium of niet. Als ze niet voldoen aan een succescriterium is in het volgende hoofdstuk een overzicht te vinden van de bevindingen die tot deze conclusie hebben geleid.

Waarneembaar

Criterion	Criterionomschrijving	Niveau	Resultaat
1.1.1	Niet tekstuele content	A	Voldoet niet
1.2.1	Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.2	Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.3	Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)	A	Voldoet niet
1.2.4	Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)	AA	Voldoet
1.2.5	Audiodescriptie (vooraf opgenomen)	AA	Voldoet niet
1.3.1	Info en relaties	A	Voldoet niet
1.3.2	Betekenisvolle volgorde	A	Voldoet
1.3.3	Zintuiglijke eigenschappen	A	Voldoet
1.3.4	Weergavestand	AA	Voldoet
1.3.5	Identificeer het doel van de input	AA	Voldoet niet
1.4.1	Gebruik van kleur	A	Voldoet
1.4.2	Geluidsbediening	A	Voldoet
1.4.3	Contrast (minimum)	AA	Voldoet niet
1.4.4	Herschalen van tekst	AA	Voldoet niet
1.4.5	Afbeeldingen van tekst	AA	Voldoet niet
1.4.10	Reflow	AA	Voldoet

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
1.4.11	Contrast van niet-tekstuele content	AA	Voldoet
1.4.12	Tekstafstand	AA	Voldoet
1.4.13	Content bij hover of focus	AA	Voldoet

Bedienbaar

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
2.1.1	Toetsenbord	A	Voldoet
2.1.2	Geen toetsenbordval	A	Voldoet
2.1.4	Enkel teken sneltoetsen	A	Voldoet niet
2.2.1	Timing aanpasbaar	A	Voldoet
2.2.2	Pauzeren, stoppen verbergen	A	Voldoet
2.3.1	Drie flitsen of beneden drempelwaarde	A	Voldoet
2.4.1	Blokken omzeilen	A	Voldoet
2.4.2	Paginatitel	A	Voldoet
2.4.3	Focus volgorde	A	Voldoet
2.4.4	Linkdoel (in context)	A	Voldoet
2.4.5	Meerdere manieren	AA	Voldoet
2.4.6	Koppen en labels	AA	Voldoet
2.4.7	Focus zichtbaar	AA	Voldoet niet
2.5.1	Aanwijzergebaren	A	Voldoet
2.5.2	Aanwijzerannulering	A	Voldoet
2.5.3	Label in naam	A	Voldoet niet
2.5.4	Bewegingsactivering	A	Voldoet

Begrijpelijk

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
3.1.1	Taal van de pagina	A	Voldoet
3.1.2	Taal van onderdelen	AA	Voldoet
3.2.1	Bij focus	A	Voldoet
3.2.2	Bij input	A	Voldoet
3.2.3	Consistente navigatie	AA	Voldoet
3.2.4	Consistente identificatie	AA	Voldoet
3.3.1	Fout identificatie	A	Voldoet
3.3.2	Labels of instructies	A	Voldoet
3.3.3	Foutsuggesties	AA	Voldoet
3.3.4	Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)	AA	Voldoet

Robuust

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
4.1.1	Parsen	A	Voldoet niet
4.1.2	Naam, rol, waarde	A	Voldoet niet
4.1.3	Statusberichten	AA	Voldoet

Onderzoeksscores

Principe	Niveau A		Niveau AA		Totaal	
	Behaalde score	Maximale score	Behaalde score	Maximale score	Behaalde score	Maximale score
Waarneembaar	6	9	6	11	12	20
Bedienbaar	12	14	2	3	14	17
Begrijpelijk	5	5	5	5	10	10
Robuust	0	2	1	1	1	3
Totaal	23	30	14	20	37	50

ONDERZOEKSRESULTATEN

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze.

Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven

Lever tekstalternatieven voor alle niet-tekstuele content, zodat die veranderd kan worden in andere vormen die mensen nodig hebben, zoals grote letters, braille, spraak, symbolen of eenvoudiger taal.

Succescriterium 1.1.1: Niet-tekstuele content (niveau A)

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.dcc-ienw.nl/> staan onder de kop "Nieuws" drie decoratieve afbeeldingen. Deze afbeeldingen moeten genegeerd kunnen worden door hulpsoftware. Omdat deze afbeeldingen allen een tekstalternatief hebben meegekregen, is dit nu niet het geval. Een voorbeeld is het nieuwsbericht "Week van de IBGS". Deze heeft een afbeelding met de alternatieve tekst "Beeldmerk IBGS". Dit kan worden opgelost door deze afbeelding (samen met de anderen overige nieuwsberichten met afbeelding) een leeg tekstalternatief (`alt=""`) te geven.

Op pagina <https://www.dcc-ienw.nl/themas> staan links die ieder een thema vertegenwoordigen. Deze links hebben afbeeldingen erboven staan. Hier wordt niet consistent met de alternatieve tekst omgegaan. Een voorbeeld is de link met het thema "Caribisch Nederland" heeft een afbeelding met de alternatieve tekst "CN Overzicht". Echter heeft de afbeelding bij de link "Busleidingen" daarentegen een leeg tekstalternatief. Deze afbeeldingen zijn allemaal decoratief en bevatten in deze context eigenlijk weinig tot geen directe informatie die belangrijk is. Daarom is het beter om hier overal de alternatieve tekst leeg te laten. Dat wordt bij meerdere berichten nu niet gedaan.

Op pagina <https://www.dcc-ienw.nl/themas/cyber/agenda?trefwoord=&periode=alle-activiteiten-uit-het-verleden&organisator=Alle+organisatoren&type=Alle+typen+activiteiten> staat naast de tekst "Alle activiteiten uit het verleden" een icoon van een kruis. Dit icoon heeft geen tekstalternatief dat omschrijft wat dit kruis doet, namelijk het filter verwijderen.

In PDF-document https://www.dcc-ienw.nl/binaries/dcc-ienw/documenten/publicaties/2019/maart/19-maart/infographic-noodpompen/Inzet_Noodpompen_Infographic.pdf is het logo bovenaan niet getagd en heeft (daarom) geen tekstalternatief. Dit logo is informatief en moet daarom worden getagd als afbeelding en een tekstalternatief krijgen. Verder bevat de afbeelding naast de kop “De noodpompen” visueel zichtbare informatie die niet terugkomt in het tekstalternatief.

Wat niet fout is, maar opviel tijdens het inspecteren van de website is onderstaande: Op pagina <https://www.dcc-ienw.nl/> staat een videospeler. In deze videospeler wordt een img element gebruikt voor een afbeelding van een poster. Deze afbeelding heeft een breedte en hoogte van 0 pixels gekregen en is met CSS verborgen door middel van `display:none`; en zal dus genegeerd worden door hulpsoftware. Bij dit img-element ontbreekt nu het verplichte alt-attribuut. Omdat deze afbeelding verborgen is voor hulpsoftware levert dit geen praktisch probleem op, maar mocht deze afbeelding om welke reden dan ook wel zichtbaar worden, levert dit een probleem op, omdat een alternatieve tekst ontbreekt.

Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media

Lever alternatieven voor op tijd gebaseerde media.

Succescriterium 1.2.1: Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen) (Niveau A)

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld:

- Vooraf opgenomen louter-geluid: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-geluid content.
- Vooraf opgenomen louter-videobeeld: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media of een geluidsspoor dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-videobeeld content.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.2.2: Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen) (Niveau A)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.2.3: Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen) (Niveau A)

Er wordt een alternatief voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.dcc-ienw.nl/documenten/videos/2020/oktober/5-oktober/cet-md> komen rond 00:20 verschillende namen en afkortingen in beeld. De namen worden uitgesproken, maar niet alle afkortingen. Dit is wel belangrijk, omdat later alleen de afkortingen worden genoemd, bijvoorbeeld “LIOGS” en “WFSR” rond 02:30 – 02:40. Deze informatie is niet beschikbaar in de audiodescriptie en er is geen media-alternatief aanwezig.

Het volgende wordt strikt genomen niet afgekeurd, omdat in de onderstaande video een publicatiedatum van 2018 is gevonden. Zie de samenvatting voor een toelichting. Deze video hoeft niet toegankelijk gemaakt te worden, maar het advies is om dit wel te doen.

Op pagina <https://www.dcc-ienw.nl/> staat een video. In de video komt op het einde informatie in beeld. Een deel van die informatie zit niet in het audiospoor, de audiodescriptie of de uitgeschreven tekst. Het gaat om de tekst in beeld “Een productie van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (2018)” en het logo van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Deze informatie moet nog strikt genomen toegevoegd worden aan de audiodescriptie of deze tekst en het getoonde moet nog terugkomen in de uitgeschreven tekst.

Succescriterium 1.2.4: Ondertitels voor doven en slechthorenden (live) (Niveau AA)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.2.5: Audiodescriptie (vooraf opgenomen) (Niveau AA)

Er wordt een audiodescriptie geleverd voor alle vooraf opgenomen videocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.dcc-ienw.nl/documenten/videos/2020/oktober/5-oktober/cet-md> komen rond 00:20 verschillende namen en afkortingen in beeld. De namen worden uitgesproken, maar niet alle afkortingen. Dit is wel belangrijk, omdat later alleen de afkortingen worden genoemd, bijvoorbeeld “LIOGS” en “WFSR” rond 02:30 – 02:40. Deze informatie is niet beschikbaar in de audiodescriptie. Voor dit succescriterium is een media-alternatief niet meer voldoende.

Het volgende wordt strikt genomen niet afgekeurd, omdat in de onderstaande video een publicatiedatum van 2018 is gevonden. Zie de samenvatting voor een toelichting. Deze video hoeft niet toegankelijk gemaakt te worden, maar het advies is om dit wel te doen.

Op pagina <https://www.dcc-ienw.nl/> staat een video. In de video komt op het einde informatie in beeld. Een deel van die informatie zit niet in het audiospoor, de audiodescriptie of de uitgeschreven tekst. Het gaat om de tekst in beeld “Een productie van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (2018)” en het logo van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Deze informatie moet nog strikt genomen toegevoegd worden aan de audiodescriptie.

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

Succescriterium 1.3.1: Info en relaties (Niveau A)

Informatie, structuur, en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.dcc-ienw.nl/> staat onder de video de tekst "Dat doen we met:" een opsomminglijst met vier onderdelen. Dit is echter niet als een opsomminglijst (ol-element) opgesteld.

Op pagina <https://www.dcc-ienw.nl/actueel/nieuws/2020/juli/29-juli/nieuwe-positionering-netwerk-cet-md> is de gehele eerste alinea opgesteld met het strong-element. Strong-elementen zijn bedoeld om tekst nadruk te geven, niet voor de opmaak van alinea's. Dit kan beter via CSS of desnoods via het b-element gestijld worden.

Op pagina <https://www.dcc-ienw.nl/actueel/nieuws/2020/oktober/1-oktober/terugblik-op-de-week-van-de-ibgs-05-09-okt> komt een soortgelijk probleem voor. Daar zijn onder de kop "On Demand bekijken van de Webinar IBGS van 06 oktober jl." de laatste twee zinnen ("Wil je het webinar nogmaals op je gemak terugkijken...") opgesteld met het strong-element.

Ook is strong gebruikt voor het opmaken van vetgedrukte teksten die visueel eruit zien als een kop. Deze informatie moet ook meegegeven worden in de code (met bijvoorbeeld h2, h3 etc.). Enkele voorbeelden hiervan zijn te vinden op pagina <https://www.dcc-ienw.nl/actueel/nieuws/2020/oktober/1-oktober/terugblik-op-de-week-van-de-ibgs-05-09-okt> onder de kop "Dinsdag 06 oktober - terugblik op de webinar IBGS". Daar zijn de vetgedrukte teksten "Opening", "Deel 1: Interventiewaarden" en "Deel 2: Fosfine intoxicatie" allen opgesteld met het strong-element. Strong-elementen zijn bedoeld om tekst nadruk te geven, niet als vervanging voor kopteksten.

Op pagina <https://www.dcc-ienw.nl/actueel/nieuws> worden (na klikken op de button “Toon filters”) alle invoervelden gegroepeerd binnen een fieldset-element. Elke fieldset moet een legend-element bevatten die een naam geeft aan de fieldset. Als het trefwoord wordt verwijderd of de filters worden getoond is hier de legend aanwezig met de waarde ‘Vul zoekcriteria in’, maar deze is verborgen via `display:none`. Hiermee wordt deze legend echter ook verborgen voor hulpsoftware. Deze legend kan daarom beter op een andere manier verborgen of buiten beeld geplaatst worden, bijvoorbeeld via de CSS clip-methode.

In PDF-document <https://www.dcc-ienw.nl/binaries/dcc-ienw/documenten/publicaties/2020/oktober/9-oktober/index/2020+Brochure+CET-md+A5+webversie.pdf> is niet alle content juist getagd. Hieronder worden enkele voorbeelden benoemd, maar dit probleem speelt op vrijwel alle pagina’s. Zo zijn meerdere kopteksten getagd met een onbekende tag, zoals “_05_RO_Alineakop_San” voor de tekst “Met welke vragen kan ik bij het CET-md terecht?”. Dit moet getagd worden als kop, bijvoorbeeld H3.

Op pagina 4 zijn de teksten “1. De adviesaanvraag” tot en met “3. Een expertadvies” niet als kop getagd.

Pagina 5 is in zijn geheel niet getagd en daardoor is voor hulpsoftware geen informatie beschikbaar om deze pagina juist te interpreteren.

De visuele kop “Pyrazool in de Maas” op pagina 8 is getagd als “_04_RO_Paragraafkop_” en moet getagd worden als kop, bijvoorbeeld H3.

Verder zijn de visuele koppen “Defensie” tot en met “Wageningen Food Safety Research” op pagina 10 en 11 niet getagd als kop. Zo zijn er nog meer problemen in dit PDF-document met betrekking tot dit succescriterium.

Succescriterium 1.3.2: Betekenisvolle volgorde (Niveau A)

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een betekenisvolle leesvolgorde door software bepaald worden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.3.3: Zintuiglijke eigenschappen (Niveau A)

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.3.4: Weergavestand (Niveau AA)

De content beperkt de weergave en bediening niet tot een enkele presentatie-oriëntatie, zoals staand of liggend, tenzij een specifieke presentatie-oriëntatie essentieel is.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.3.5: Identificeer het doel van de input (Niveau AA)

Het doel van elk invoerveld waarmee informatie van de gebruiker wordt verzameld, kan door software bepaald worden wanneer:

- Het invoerveld een doel dient dat is geïdentificeerd in de paragraaf Inputdoelen voor Componenten van de Gebruikersinterface; en
- De content wordt geïmplementeerd met behulp van technologieën die ondersteuning bieden bij het identificeren van de verwachte betekenis van formulier-invoergegevens.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.dcc-ienw.nl/opleidingsprogramma/mindmappen/aanmelden> staat een formulier. In dit formulier moeten persoonlijke gegevens ingevuld worden, waaronder Organisatie, Voornaam, Achternaam, Telefoonnummer en een E-mailadres. Voor deze invoervelden is een autocomplete-attribuut nodig bij de input-elementen. Dit zorgt ervoor dat browsers, maar ook hulpsoftware, ondersteuning kunnen geven bij het invullen van deze invoervelden. Dit kan door bijvoorbeeld de invoervelden al automatisch in te vullen. Het autocomplete-attribuut ontbreekt op dit moment bij deze invoervelden. Op de volgende pagina is meer informatie te vinden over de toepassing van dit attribuut en welke waardes verplicht zijn om te gebruiken. Zie: <https://www.w3.org/TR/WCAG21/#input-purposes>. Bij het invoerveld voor Voornaam moet bijvoorbeeld autocomplete="given-name" gebruikt worden en zo gelden voor elk van de genoemde invoervelden andere verplichte waarden.

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

Succescriterium 1.4.1: Gebruik van kleur (Niveau A)

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te onderscheiden.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.4.2: Geluidsbediening (Niveau A)

Als een geluidswaergave op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaergave te pauzeren of te stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.4.3: Contrast (minimum) (Niveau AA)

De visuele waergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen:

- **Grote tekst:** Grote tekst en afbeeldingen van grote tekst hebben een contrastverhouding van ten minste 3:1;
- **Incidenteel:** Tekst of afbeeldingen van tekst die deel zijn van een inactieve component van de gebruikersinterface, die puur decoratief zijn, die voor niemand zichtbaar zijn, of die onderdeel zijn van een afbeelding die significant andere visuele content bevat, hebben geen contrasteis.
- **Logotypes:** Tekst die onderdeel is van een logo of merknaam heeft geen contrasteis.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.dcc-ienw.nl/actueel/nieuws/2020/oktober/1-oktober/terugblik-op-de-week-van-de-ibgs-05-09-okt> staan onder de uitklapbare onderdelen afbeeldingen met tekst die onvoldoende contrast hebben. Bijvoorbeeld onder “Lancering nieuwe animatievideo werking van het netwerk CET-md”. De witte tekst heeft hier op sommige punten een te laag contrast van ongeveer 1,5:1 met de achtergrondafbeelding.

Onder “Nieuwe infographic netwerk CET-md” heeft de blauwe tekst een te laag contrast van 3,2:1 met de lichtblauwe achtergrond en de rode tekst een te laag contrast van 3,7:1 met de lichtblauwe achtergrond.

Onder “Netwerk CET-md” staan meerdere afbeeldingen met witte tekst op een blauwe achtergrond. Hier heeft de tekst een te laag contrast van 4,3:1. Ook de witte teksten op de achtergrondafbeeldingen hebben op meerdere punten een te laag contrast.

In PDF-document https://www.dcc-ienw.nl/binaries/dcc-ienw/documenten/publicaties/2019/maart/19-maart/infographic-noodpompen/Inzet_Noodpompen_Infographic.pdf zijn problemen gevonden met betrekking tot het contrast van de tekstuele content. Dit kan problemen opleveren voor personen die moeite hebben met het onderscheiden van kleuren. Zo is het contrast van de witte letters te laag ten opzichte van de lichtblauwe en lichtgroene achtergrondkleur. Dit contrast varieert van 1,6:1 tot 2,0:1

In PDF document <https://www.dcc-ienw.nl/binaries/dcc-ienw/documenten/publicaties/2020/oktober/9-oktober/index/2020+Brochure+CET-md+A5+webversie.pdf> zijn ook problemen gevonden met betrekking tot het contrast van tekstuele content. Zo staat op pagina 1 blauwe tekst. Deze tekst heeft een contrast van 3,0:1 met de witte achtergrond en dat is alleen voldoende voor grote tekst (18 punten en hoger of 14 punten en hoger voor dikgedrukte tekst). Ook staat onderaan op pagina 1 rode tekst op een achtergrondafbeelding. Deze tekst heeft een te laag contrast van 1,7:1 tot 2,1:1. Op pagina 4 staat groene tekst. Deze heeft een contrast van 2,9:1 op een witte achtergrond en een contrast van 2,5:1 op een lichtgroene achtergrond (zie het kader beginnend met “Het CET-md is 24/7 bereikbaar”).

Op pagina 5 staan blauwe teksten tegen een lichtblauwe achtergrond. Hier hebben de kleinere letters (welke een minimum contrasteis kennen van 4,5:1) een contrast van 3,7:1, en is ook hier te laag. De rode tekst onderaan deze pagina heeft een te laag contrast van 2,3:1 op de lichtblauwe achtergrond.

Op pagina's 10 en 11 heeft de groene tekstkleur een te laag contrast van 2,5:1 op de lichtgroene achtergrondkleur.

Zo kunnen er nog meer problemen met het contrast voorkomen in dit PDF-document.

Succescriterium 1.4.4: Herschalen van tekst (Niveau AA)

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan tekst zonder hulptechnologie tot 200 procent schalen zonder verlies van content of functionaliteit.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.dcc-ienw.nl/zoeken?trefwoord=DCC&search-submit=> staan onderaan de zoekresultaten cijfers om naar een volgende zoekresultatenpagina te gaan ('1,2,3,4,5,6 ... 11, Volgende'). Als ingezoomd wordt tot 200% bij een resolutie van 1024 x 768 staat er maar één cijfer ('1', volgende). De andere cijfers zijn niet meer aanwezig. Bij klikken op 'volgende' komt er steeds maar één cijfer tegelijk in beeld, wat een verlies aan functionaliteit betekent, doordat iemand dan niet sneller door de zoekresultaten kan navigeren. Het lijkt ook niet nodig te zijn dat er cijfers ontbreken. Ook niet als het er meer zouden zijn. Deze kunnen flexibel getoond worden, eventueel onder elkaar.

Succescriterium 1.4.5: Afbeeldingen van tekst (Niveau AA)

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, gebruik dan liever tekst in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen:

- **Aanpasbaar:** De afbeelding van tekst kan visueel worden aangepast aan de eisen van de gebruiker;
- **Essentieel:** Een specifieke weergave van tekst is essentieel voor de informatie die wordt overgebracht. Logotypes (tekst die onderdeel is van een logo of merknaam) worden als essentieel beschouwd.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.dcc-ienw.nl/actueel/nieuws/2020/oktober/1-oktober/terugblik-op-de-week-van-de-ibgs-05-09-okt> staan uitklapbare elementen. Hierin zijn meerdere onder de koppen "Werking van het netwerk CET-md" en "Netwerk CET-md" afbeeldingen met teksten verwerkt. Deze teksten komen nu niet terug in de alternatieve tekst van de afbeelding. Iemand die deze afbeeldingen niet of niet goed visueel kan waarnemen, mist hierdoor deze informatie. Een voorbeeld is de afbeelding onder de kop "KWR Water", welke het tekstalternatief "KWR" heeft meegekregen.

Succescriterium 1.4.10: Reflow (Niveau AA)

Content kan zonder verlies van informatie of functionaliteit en zonder te moeten scrollen in twee dimensies, worden weergegeven voor:

- Verticaal scrollbare content met een breedte gelijkwaardig aan 320 CSS-pixels;
- Horizontaal scrollbare content met een hoogte gelijkwaardig aan 256 CSS-pixels;

Met uitzondering van delen van de content die voor het gebruik of de betekenis een tweedimensionale lay-out vereisen.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.4.11: Contrast van niet-tekstuele content (Niveau AA)

De visuele weergave van het volgende heeft een contrastverhouding van ten minste 3:1 ten opzichte van aangrenzende kleuren:

- **Componenten van de gebruikersinterface:** Visuele informatie die vereist is om componenten van de gebruikersinterface en statussen te identificeren, met uitzondering van inactieve componenten of componenten waarvan de weergave van de component wordt bepaald door de user agent en niet wordt aangepast door de auteur;
- **Grafische objecten:** Delen van afbeeldingen die vereist zijn om de content te begrijpen, behalve wanneer een specifieke weergave van afbeeldingen essentieel is voor de informatie die wordt overgebracht.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.4.12: Tekstafstand (Niveau AA)

Bij content die wordt geïmplementeerd met opmaaktalen die de volgende stijleigenschappen voor tekst ondersteunen, is er geen sprake van verlies van content of functionaliteit door het instellen van alle volgende, en door het niet wijzigen van andere stijleigenschappen:

- Regelhoogte (regelafstand) naar ten minste 1,5 keer de lettergrootte;
- Afstand tussen alinea's naar ten minste 2 keer de lettergrootte;
- Letterafstand (spatiëren van letters) naar ten minste 0,12 keer de lettergrootte;
- Spatiëren van woorden naar ten minste 0,16 keer de lettergrootte.

Uitzondering: Menselijke talen en scripts die geen gebruik maken van een of meer van deze eigenschappen voor tekststijl in schriftelijke tekst, kunnen voldoen aan de eisen door alleen gebruik te maken van de eigenschappen die bestaan voor de betreffende combinatie van taal en script.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.4.13: Content bij hover of focus (Niveau AA)

Wanneer aanvullende content zichtbaar wordt en daarna weer verborgen, door het gebruik van hover met de aanwijzer of focus met het toetsenbord, gelden de volgende zaken:

- **Sluiten:** Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de aanvullende content kan worden gesloten zonder de aanwijzer hover of de toetsenbordfocus te verplaatsen, tenzij de aanvullende content een invoerfout communiceert of andere content niet verbergt of vervangt;
- **Aanwijsbaar:** Wanneer een aanwijzer hover aanvullende content kan activeren, dan kan de aanwijzer over de aanvullende content worden bewogen zonder dat deze verdwijnt;
- **Aanhouden:** De aanvullende content blijft zichtbaar totdat de oorzaak voor de hover of focus is verwijderd, de gebruiker de content sluit of de informatie niet langer geldig is.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 2: Bedienbaar

Componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

Succescriterium 2.1.1: Toetsenbord (Niveau A)

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

Opmerking 1: deze uitzondering is gerelateerd aan de onderliggende functie, niet aan de invoertechniek. Als we bijvoorbeeld met de hand geschreven tekst invoeren, vereist de invoertechniek (met de hand geschreven tekst) padafhankelijke invoer, maar de onderliggende functie (tekstinvoer) vereist dat niet.

Opmerking 2: dit succescriterium verbiedt geen muisinvoer of andere invoermethoden naast de toetsenbordinvoer en wil dit ook niet ontmoedigen.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.1.2: Geen toetsenbordval (Niveau A)

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface weer van dat component weg worden bewogen, en, als er meer nodig is dan de standaard pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.1.4: Enkel teken sneltoetsen (Niveau A)

Wanneer een sneltoets in content wordt geïmplementeerd door alleen letters (inclusief hoofdletters en kleine letters), leestekens, cijfers of symbolen te gebruiken, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- **Uitzetten:** Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de sneltoets kan worden uitgezet;
- **Opnieuw toewijzen:** Er is een mechanisme beschikbaar om de sneltoets opnieuw toe te wijzen aan één of meerdere niet-afdrukbare tekens (bijv. Ctrl, Alt, enz.);
- **Alleen actief bij focus:** De sneltoets voor een component van de gebruikersinterface is alleen actief wanneer de betreffende component de focus heeft.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina's <https://www.dcc-ienw.nl/> en <https://www.dcc-ienw.nl/documenten/videos/2020/oktober/5-oktober/cet-md> staat een video die te bedienen is met sneltoetsen van slechts één letter. Bijvoorbeeld de letter 'f' zet de video in volledig scherm. Deze bediening is niet uit te zetten of in te stellen en de bediening met bijvoorbeeld de letter 'f' werkt ook als de toetsenbordfocus op de knop 'Play' staat. Dit kan tot problemen leiden voor gebruikers van spraakbedieningssoftware of gebruikers die per ongeluk een bepaalde toets aanraken. Daarom moeten dergelijke sneltoetsen uit te schakelen of aan te passen zijn. Dat is op dit moment niet mogelijk.

Richtlijn 2.2: Genoeg tijd

Geef gebruikers genoeg tijd om content te lezen en te gebruiken.

Succescriterium 2.2.1: Timing aanpasbaar (Niveau A)

Voor elke tijdslimiet die door de content wordt ingesteld geldt ten minste een van de volgende zaken: uitzetten, aanpassen, verlengen, realtime uitzondering, essentiële uitzondering of 20 uur uitzondering.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 2.2.2: Pauzeren, stoppen, verbergen (Niveau A)

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken:

- **Bewegen, knipperen, scrollen:** Voor bewegende, knipperende of scrollende informatie die (1) automatisch start, (2) langer dan vijf seconden duurt, en (3) parallel met andere content wordt getoond, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen, tenzij de beweging, knipperring of scrolling, onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is en
- **Automatisch actualiserend:** Voor elke soort automatisch actualiserende informatie die (1) automatisch start en (2) parallel met andere content wordt gepresenteerd, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen of de frequentie van de actualisering in te stellen tenzij de automatische actualisering onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 2.3: Toevallen

Ontwerp content niet op een manier waarvan bekend is dat die toevallen veroorzaakt.

Succescriterium 2.3.1: Drie flitsen of beneden drempelwaarde (Niveau A)

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 2.4: Navigeerbaar

Lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, content te vinden en te bepalen waar ze zijn.

Succescriterium 2.4.1: Blokken omzeilen (Niveau A)

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.4.2: Paginatitel (Niveau A)

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.4.3: Focus volgorde (Niveau A)

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.4.4: Linkdoel (in context) (Niveau A)

Het doel van elke link kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Het volgende wordt niet fout gerekend, maar kan wel verbeterd worden:

Op pagina <https://www.dcc-ienw.nl/actueel/nieuws/2020/oktober/1-oktober/terugblik-op-de-week-van-de-ibgs-05-09-okt> staat meerdere keren de linktekst “hier”, bijvoorbeeld onder “Dinsdag 06 oktober – terugblik op de webinar IBGS”. Het linkdoel hiervan is op zichzelf niet duidelijk, maar kan wel worden bepaald door de omringende alinea. Daarom wordt dit niet afgekeurd. Het is echter wel beter om de linktekst zo aan te passen dat het ook duidelijk is zonder de alinea te moeten lezen. Dit geldt ook voor andere linkteksten die op zichzelf niet duidelijk zijn, bijvoorbeeld “brochure” die meerdere keren voorkomt.

Succescriterium 2.4.5: Meerdere manieren (Niveau AA)

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.4.6: Koppen en labels (Niveau AA)

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.4.7: Focus zichtbaar (Niveau AA)

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina's <https://www.dcc-ienw.nl/> en <https://www.dcc-ienw.nl/documenten/videos/2020/oktober/5-oktober/cet-md> staat een videospeler. In deze videospeler is de focus een keer niet zichtbaar tussen de knoppen “CC” en “AD”.

Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten

Maak het eenvoudiger voor gebruikers om de functionaliteit te bedienen met andere vormen van invoer dan alleen het toetsenbord.

Succescriterium 2.5.1: Aanwijzergebaren (Niveau A)

Alle functionaliteit waarmee bij de bediening gebruik wordt gemaakt van meerpunts- of padgebaseerde gebaren, kan worden bediend met een enkele aanwijzer zonder een padgebaseerd gebaar, tenzij een meerpunts- of padgebaseerd gebaar essentieel is.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.5.2: Aanwijzerannulering (Niveau A)

Voor functionaliteit die kan worden bediend met een enkele aanwijzer, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- **Geen down-event:** Het down-event van de aanwijzer wordt niet gebruikt om enig onderdeel van de functie uit te voeren;
- **Afbreken of ongedaan maken:** De functie wordt voltooid door het up-event en er is een mechanisme beschikbaar om de functie af te breken voordat deze wordt voltooid of om de functie ongedaan te maken als deze is voltooid;
- **Up reversal:** Met het up-event wordt elk resultaat van het voorgaande down-event ongedaan gemaakt;
- **Essentieel:** Het voltooien van de functie met het down-event is essentieel.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.5.3: Label in naam (Niveau A)

Bij componenten van de gebruikersinterface met labels die tekst of afbeeldingen van tekst bevatten, bevat de naam de tekst die visueel wordt weergegeven.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Dit succescriterium is bedoeld om bediening met spraaksoftware mogelijk te maken. Belangrijk hierbij is dat de visueel zichtbare tekst onderdeel is van de toegankelijkheidsnaam van het element.

Echter op o.a. pagina <https://www.dcc-ienw.nl/zoeken?trefwoord=DCC&search-submit=> treedt er een probleem op in het formulier. Als de filters zijn getoond, twee invoervelden voor een datum. Deze invoervelden hebben de zichtbare teksten 'Periode van' en 'tot'. Deze tekst komt niet terug in de naam van deze invoervelden. De namen van deze invoervelden zijn de visueel verborgen labels "Periode Startdatum" en "Periode einddatum".

Dit probleem komt ook voor op pagina <https://www.dcc-ienw.nl/actueel/nieuws>.

Op o.a. pagina <https://www.dcc-ienw.nl/zoeken?trefwoord=DCC&search-submit=> staat onder de tekst "209 zoekresultaten, gefilterd op" de button met daarin de zichtbare tekst "Trefwoord verplicht: DCC". Deze tekst is geen onderdeel van de toegankelijkheidsnaam. Die is nu "Verwijder trefwoord: DCC". De zichtbare tekst moet overeenkomen met het meegegeven aria-label, zodat mensen die spraakinvoer gebruiken de zichtbare tekst kunnen uitspreken om de functie te activeren.

Dit probleem komt ook voor op pagina <https://www.dcc-ienw.nl/themas/cyber/agenda?trefwoord=&periode=alle-activiteiten-uit-het-verleden&organisator=Alle+organisatoren&type=Alle+typen+activiteiten>.

Op pagina's <https://www.dcc-ienw.nl/> en <https://www.dcc-ienw.nl/documenten/videos/2020-oktober/5-oktober/cet-md> staat een videospeler. In deze videospeler zijn twee knoppen aanwezig met de visueel zichtbare tekst "CC" en "AD". Bij beide knoppen komt deze tekst niet terug in de toegankelijkheidsnaam (bestaande uit het aria-label).

Succescriterium 2.5.4: Bewegingsactivering (Niveau A)

Functionaliteit die kan worden bediend door de beweging van een apparaat of beweging van een gebruiker, kan ook worden bediend met componenten van de gebruikersinterface. De reactie op de beweging kan worden uitgeschakeld om onbedoelde activering te voorkomen, behalve wanneer:

- **Ondersteunde interface:** De beweging wordt gebruikt om de functionaliteit te bedienen via een door toegankelijkheid ondersteunde interface;
- **Essentieel:** De beweging is essentieel voor de functie en wanneer de reactie op de beweging wordt uitgeschakeld, wordt de activiteit ongeldig gemaakt.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 3: Begrijpelijk

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

Richtlijn 3.1: Leesbaar

Maak tekstcontent leesbaar en begrijpelijk.

Succescriterium 3.1.1: Taal van de pagina (Niveau A)

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.1.2: Taal van onderdelen (Niveau AA)

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden van onbepaalde taal en woorden of zinnen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 3.2: Voorspelbaar

Maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar.

Succescriterium 3.2.1: Bij focus (Niveau A)

Als een component de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.2.2: Bij input (Niveau A)

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van dit component.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.2.3: Consistente navigatie (Niveau AA)

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.2.4: Consistente identificatie (Niveau AA)

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer

Help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren.

Succescriterium 3.3.1: Fout identificatie (Niveau A)

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en de fout wordt tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.3.2: Labels of instructies (Niveau A)

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.3.3: Foutsuggestie (Niveau AA)

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.3.4: Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens) (Niveau AA)

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt ten minste één van de volgende zaken: verzendingen kunnen ongedaan gemaakt worden, de gegevens zijn te controleren of de gegevens kunnen worden bevestigd.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Succescriterium 4.1.1: Parsen (Niveau A)

In content die geïmplementeerd is met opmaaktalen hebben elementen volledige begin- en eindtags, zijn elementen genest volgens hun specificatie, bevatten elementen geen dubbele attributen en zijn alle ID's uniek, behalve waar de specificatie deze eigenschappen toelaat.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.dcc-ienw.nl/actueel/nieuws/2020/oktober/1-oktober/terugblik-op-de-week-van-de-ibgs-05-09-okt> zijn meerdere dubbele id-waarden gevonden. Deze kunnen problemen opleveren voor hulpsoftware. Het gaat om de id's met de waarden "sect0", "sect1", "sect2", "sect3" en "sect4".

Succescriterium 4.1.2: Naam, rol, waarde (Niveau A)

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam (name) en rol (role), door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden kunnen door software bepaald worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.dcc-ienw.nl/actueel/nieuws>. staat in de filter een fieldset waarvan de legend verborgen is met display:none. Deze fieldset heeft hierdoor geen naam. Dit probleem komt ook voor op pagina <https://www.dcc-ienw.nl/zoeken?trefwoord=DCC&search-submit=>.

Succescriterium 4.1.3: Statusberichten (Niveau AA)

In content die is geïmplementeerd met opmaaktalen kunnen statusberichten door software bepaald worden met behulp van rol (role) of eigenschappen (properties), zodat hulptechnologieën de berichten aan de gebruiker kunnen presenteren zonder dat ze de focus krijgen.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

BIJLAGE 1: PAGINA'S IN DE STEEKPROEF VAN HET ONDERZOEK

Dit onderzoek is uitgevoerd op basis van een steekproef. De wijze waarop de steekproef is bepaald staat voorgeschreven in het evaluatiedocument WCAG-EM. Als een proces is meegenomen in het onderzoek staan ook alle procespagina's in de steekproef vermeld. Zie: <https://www.digitoegankelijk.nl/aanpak/toegankelijkheidsonderzoek>.

Steekproef

- <https://www.dcc-ienw.nl/>
- <https://www.dcc-ienw.nl/contact>
- <https://www.dcc-ienw.nl/sitemap>
- <https://www.dcc-ienw.nl/zoeken?trefwoord=DCC&search-submit=>
- <https://www.dcc-ienw.nl/themas>
- <https://www.dcc-ienw.nl/themas/cyber>
- <https://www.dcc-ienw.nl/themas/cyber/agenda?trefwoord=&periode=alle-activiteiten-uit-het-verleden&organisator=Alle+organisatoren&type=Alle+typen+activiteiten>
- <https://www.dcc-ienw.nl/actueel/nieuws>
- <https://www.dcc-ienw.nl/actueel/nieuws/2020/oktober/1-oktober/terugblik-op-de-week-van-de-ibgs-05-09-okt>
- <https://www.dcc-ienw.nl/actueel/nieuws/2020/juli/29-juli/nieuwe-positionering-netwerk-cet-md>
- <https://www.dcc-ienw.nl/documenten/videos/2020/oktober/5-oktober/cet-md>
- <https://www.dcc-ienw.nl/opleidingsprogramma/mindmappen>
- <https://www.dcc-ienw.nl/opleidingsprogramma/mindmappen/aanmelden>
- <https://www.dcc-ienw.nl/binaries/dcc-ienw/documenten/publicaties/2020/oktober/9-oktober/index/2020+Brochure+CET-md+A5+webversie.pdf>
- https://www.dcc-ienw.nl/binaries/dcc-ienw/documenten/publicaties/2019/maart/19-maart/infographic-noodpompen/Inzet_Noodpompen_Infographic.pdf